

τα πριόνια του εξευγενισμού

Σε μια τσιμεντούπολη με ελάχιστους χώρους πρασίνου, όπου όλο και λιγότερα πουλιά κελαιδούν ελεύθερα έξω από κλουβιά, ο δήμος Θεσσαλονίκης κόβει 4000 δέντρα, τουλάχιστον 40 από αυτά στο πάρκο πάνω από το άγαλμα Βενιζέλου. Η πράξη αυτή θα επηρεάσει σημαντικά την ποιότητα ζωής στην πόλη, περιβαλλοντολογικά και κοινωνικά. Έχει χρόνια που δήμος και επιχειρηματίες έχουν βαλθεί να αλλιάξουν την περιοχή της μεγαλύτερης πλατείας στο κέντρο της πόλης που ακόμα μπορούμε να αράξουμε ελεύθερα και που δεν έχει καταληφθεί από τραπεζοκαθίσματα μαγαζιών, ούτε είναι απλά ένα πέρασμα ανάμεσα στην εμπορική κίνηση της πόλης. Από τη μεριά μας, ξέρουμε καλά με ποιον τρόπο αλλιάζει η καθημερινότητά μας από τις συνεχείς αναπλάσεις δρόμων και πλατειών, που εξαφανίζουν ή θέτουν υπό επιτήρηση το δημόσιο χώρο, από τον εξευγενισμό των γειτονιών μας, που μας διώχνει από τα σπίτια μας και παράλληλα αναγκάζει τα άλλα ζώα να εγκαταλείψουν τις περιοχές τους...

Η απόφαση να κοπούν 4000 δέντρα σε όλη την πόλη παρουσιάζεται από τον Δήμο ως η ασφαλής και υπεύθυνη λύση ώστε να προληφθεί η πτώση κλαδιών και δέντρων που είναι μολυσμένα από κάμπιες. Ενώ αρκετοί γεωπόνοι θεωρούν δυνατή τη θεραπεία των περισσότερων από αυτά, ο δήμος αποφάσισε να κοπούν όλα καθώς αυτό κοστίζει λιγότερο από το να θεραπευθούν, εξυπηρετώντας παράλληλα και τα τυχόν σχέδιά του για αναπλάσεις των εκάστοτε περιοχών. Για να κατευνάσουν την κοινωνική δυσαρέσκεια ως προς αυτό, υπόσχονται πως θα φυτευτούν νέα στη θέση τους. Ωστόσο, οι τρύπες στα πεζοδρόμια της πόλης μένουν να θυμίζουν τα δέντρα που ανά τα χρόνια έχουν ξεριζωθεί χωρίς να αντικατασταθούν. Αν σκεφτείς καμία και το γεγονός πως πολλή από τα κομμένα δέντρα των τελευταίων ημερών ήταν, όπως φάνηκε και εκ των υστέρων, υγιή, η ιστορία με την κακιά κάμπια που θα ρίξει τα δέντρα πάνω σε ανυποψίαστους περαστικούς μπάζει ακόμα περισσότερο. Στη θέση των κομμένων δέντρων, στην πλατεία δικαστηρίων τουλάχιστον, φυτεύτηκαν κάποια δενδρύλλια τις προηγούμενες μέρες που σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να αναπληρώσουν τη ζημιά που έχει συμβεί στο (κοινωνικό) τοπίο και το μικροκλίμα της πλατείας. Το τι θα γίνει τελικά με το σύνολο των φυτεύσεων προφανώς έχει να κάνει και με τις αντιστάσεις και με την κατακραυγή που αυτές επέφεραν στα σχέδια του δήμου, καθώς, σε αυτήν την ιστορία, κάποιος κόσμος αντέδρασε.

► Κόβεις δέντρο, φυτρώνει μπάτσος

Τη Δευτέρα 13/3, σε ένα επεισόδιο αυτής της αντίδρασης και μετά από προηγούμενες προσπάθειες μαζικής κοπής δέντρων που αποτράπηκαν από συγκεντρωμένο κόσμο, ο εργολάβος του έργου εμφανίστηκε με συνοδεία περιπολικού. Ένας αριθμός ατόμων που βρέθηκε το ίδιο πρωί εκεί διαφωνώντας με τις επιχειρούμενες κοπές, βρέθηκε σχετικά άμεσα αντιμέτωπος με αρκετές αστυνομικές δυνάμεις, τη βίαιη απομάκρυνσή τους από την πλατεία και εν τέλει με συλλήψεις με την κατηγορία της “παράνομης βίας”. Μία κατηγορία-υπενθύμιση για το νόμιμο μονοπώλιο της κρατικής βίας. Για πέντε από τα συλληφθέντα άτομα μάλιστα, διατάχθηκε η κράτηση τους για ένα βράδυ, αποκλειστικά λόγω της άρνησής τους να υποβληθούν στην εξευτελιστική διαδικασία της σήμανσης, κάτι που εμπλουτίζει τις τράπεζες καταγραφής και παρακολούθησης αγωνιζομένων από την αστυνομία και χρησιμοποιείται συχνά για στήσιμο νέων δικογραφιών. Αυτή η γελοία επίδειξη δύναμης και εξουσίας, χωρίς αμφιβολία είχε σκοπό αφενός να προχωρήσει γρήγορα και ανεμπόδιστα ο σχεδιασμός του Δήμου για την πλατεία, αφετέρου να επιβεβαιώσει την περίοδο γενικευμένης όξυνσης του κρατικού αυταρχισμού που διανύουμε. Από τη μεριά μας, στεκόμαστε αλληλέγγυα στα συλληφθέντα άτομα, που με τη στάση τους πραγματώσαν την αντίθεσή τους στα καταστροφικά πλάνα του Δήμου. Ωστόσο στεκόμαστε εχθρικά απέναντι σε προσπάθειες εκμετάλλευσης κινήσεων απειθαρχίας από λογικές θεσμικών παραγόντων, που θέτουν ως ορίζοντα των αυτόνομων κοινοτήτων αγώνα, το πεδίο της πολιτικής αντιπροσώπευσης.

► Το κέντρο της πόλης μεγαλώνει και πρέπει να γίνει κυριλέ επιτέλους!

Και σ’ αυτό σίγουρα δε χωράνε οι “κακοί” ξένοι, οι άνεργες, τα φρικιά, οι τζαμπατζήδες, οι διαδηλώσεις και οι καταλήψεις, τα αδέσποτα, οι φτωχές. Δε χωράμε όλες εμείς δηλαδή, για να χωρέσουν οι πλουσιότεροι και οι ορδές τουριστών. Τα ακριβά νοίκια και το ακριβό κόστος ζωής, οι εξώσεις, οι κάμερες και οι μπάτσοι που είναι παντού, οι επιχειρήσεις “σκούπα” σε άστεγους και μετανάστριες, το gentrification που όλο και επεκτείνεται στις γειτονιές μας, είναι οι εικόνες αυτής της μετάβασης. Η παρέμβαση του Δήμου στα δέντρα της πλατείας Δικαστηρίων, δε μοιάζει άσχετη από τα γενικότερα σχέδια που έχει για την περιοχή. Ήδη, τα παγκάκια έχουν μειωθεί και έγιναν πιο άβολα, ακατάλληλα για άστεγους, πάνοπλοι μπάτσοι στέκονται στις γωνιές της ανά διαστήματα, η χριστουγεννιάτικη αγορά για 1,5 μήνα το χρόνο καταλαμβάνει σχεδόν το σύνολο του χώρου της πλατείας και γίνονται κινήσεις για να μονιμοποιηθεί αυτό το μοντέλο της υπαίθριας αγοράς. Η πλατεία, ως συμβολικό σημείο του κέντρου της πόλης που θέλει να αλλιάξει, πρέπει να αλλιάξει και η ίδια.

► Αποκόπτοντας τις δυνατότητες συνάντησης και συλλογικής αντίστασης

Σε πολλές πλατείες στην πόλη βλέπουμε δέντρα να αντικαθιστώνται από θάμνους, μίνι δέντρα μικρής ανάπτυξης και παρτέρια με λουλουδία, ώστε όλοι να είμαστε συνεχώς ορατοί, με δυνατό φωτισμό που ενοχλεί ανθρώπινα και μη ζώα. Δεν θέλουμε οι πλατείες μας να είναι μόνο όμορφες και πράσινες, αλλά και φιλόξενες. Η εναπομείνασα σκιά που προσφέρουν τα δέντρα στο πάρκο της πλατείας Δικαστηρίων αποτελεί καταφύγιο και σημείο συνάντησης για πλήθος διαφορετικών ανθρώπων. Η κοπή των δέντρων αποτελεί μέρος των γενικότερων σχεδίων εξωραϊσμού και εξευγενισμού και της επιθυμίας των αρχών να ελέγχουν όλο και περισσότερο τις συμπεριφορές μας περιορίζοντας περαιτέρω τους χώρους συλλογικής συγκέντρωσης και οργάνωσής μας. Σταδιακά οι δημόσιοι χώροι μειώνονται σε μέρη διέλευσης από τα οποία μπορεί κανείς να περάσει αλλά όχι να κάτσει.

► Πετσοκόβοντας τους ελεύθερους χώρους για χάρη του καταναλωτικού μοντέλου

Οι περιφράξεις στο δημόσιο χώρο, ο οποίος κατατρύγεται όλο και περισσότερο από τα τραπεζάκια των μαγαζιών και τις διάφορες άλλες (ημι)μόνιμες εμπορικές παρεμβάσεις, είναι διαρκείς. Καθώς οι ελεύθεροι χώροι γεμίζουν με μπάτσους, κάμερες, κλειδαριές και γίνονται αφιλόξενοι, η μόνος άληθος τρόπος για να κοινωνικοποιηθούμε θα καταλήξει να συμβαίνει μέσω καταναλωτικών συγκινήσεων. Μια πόλη όλο και πιο εχθρική για όσους δεν μπορούν να διαθέσουν χρήματα για τις εξόδους τους. Αντί να αναδιαμορφώνεται η πόλη με βάση τις ανάγκες των κατοίκων της, την «αναπλάθουν», ώστε τα δίποδα παραγωγής-κατανάλωσης, και ενσωμάτωσης-αποκλεισμού να ορίζουν με πιο απόλυτο τρόπο τις ζωές μας εντός της.

► Στερώνοντας τους χώρους για την αδέσποτη και άγρια ζωή

Στις -σύγχρονες- πόλεις το άγριο και το ελεύθερο πρέπει να ελέγχονται και να τιθασεύονται και το “ανεξέλεγκτο” να αφανίζεται, στον βωμό της ασφάλειας, της νομιμότητας και της καθαρότητας. Η πρόσβασή μας σε ελεύθερους πράσινους χώρους δεν είναι μια παραχώρηση από την εξουσία, που έπειτα μπορεί να ανακαλεστεί. Διεκδικούμε τον δημόσιο χώρο ώστε να είναι προσβάσιμος και ελεύθερος για εμάς και τα άλλα ζώα με τα οποία τον μοιραζόμαστε. Όπως πολλοί άλλοι χώροι, η πλατεία Δικαστηρίων αποτελεί σημείο συνάντησης για γάτες, σκύλους και εκατοντάδες πουλιά διαφορετικών ειδών, για τα οποία τα δέντρα της αποτελούν σημαντικό σημείο για την αναπαραγωγή και επιβίωσή τους στην πόλη. Τα φώτα και ο θόρυβος από τη χριστουγεννιάτικη αγορά έκαναν ήδη την πλατεία εχθρική προς αυτά πριν κάποιους μήνες. Είναι αβέβαιο το που θα πάνε μετά την κοπή των δέντρων και το πώς θα επηρεαστεί η αναπαραγωγή τους από τη στιγμή που οι φωλιές που έφτιαχναν χάθηκαν.

Χρειαζόμαστε πράσινους χώρους ώστε τα μη ανθρώπινα ζώα να μπορούν να κινηθούν με ασφάλεια. Χρειαζόμαστε περισσότερα δέντρα να προσφέρουν σκιά και καθαρό αέρα σε αυτή την αποπνικτική πόλη. Αρνούμαστε να αφήσουμε να χαθεί το μοναδικό μεγάλο πάρκο στο κέντρο της πόλης. Όπως η αυξημένη επιτήρηση και ο εξευγενισμός της πόλης διώχνουν τους “ανεπιθύμητους” πληθυσμούς, η αποψίλωση του πράσινου περιορίζει τις προοπτικές των ελεύθερων και αδέσποτων ζώων για επιβίωση. Όπως η ιδιωτικοποίηση των ελεύθερων χώρων μειώνει τους ανθρώπους σε καταναλωτές, η καταστροφή του αστικού οικοσυστήματος μειώνει τα ζώα σε αντικείμενα κατανάλωσης (για δουλειά, για τροφή, για διασκέδαση).

Όσο ο δημόσιος χώρος λιγοστεύει και οι αρχές βάζουν φράχτες και εισιτήρια που διαχωρίζουν τους επιθυμητούς από τους ανεπιθύμητους επισκέπτες, οι πόλεις μας καταλήγουν να είναι θεματικά πάρκα και χώροι διασκέδασης για τους πλούσιους και τους τουρίστες, μα αφιλόξενες και αβίωτες για τους κατοίκους.

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΟΣ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΛΕΓΧΟΣ, ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΟΣ

ΚΑΜΙΑ ΔΙΩΞΗ ΣΤΑ 14 ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΑ ΑΤΟΜΑ ΤΗΣ 13/3

Ανοιχτή Συνέλευση Αγώνα Άνω Πόλης